

Agendapunt
voor de vergadering van het algemeen bestuur RUD Drenthe
20 december 2021

Datum: 6 december 2021

Opsteller: M. van den Berg

M. Heidekamp-Prins, directeur RUD Drenthe

Openbaar: Ja

Onderwerp: Voorstel werkafspraken GR'en in Drenthe

Advies eigenarenoverleg: De eigenaren zijn op de hoogte van de werkafspraken. Hiervoor hebben verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden. De eigenaren stellen zich op het standpunt dat het vooral aan de bestuurlijke gremia is om uit te spreken of de nieuwe werkwijze gevolgd zou moeten worden. Daarbij adviseert het eigenarenoverleg om de oude systematiek voorlopig toe te passen zolang er nog geen definitieve besluitvorming heeft plaats gevonden over het voorstel werkafspraken.

Gevraagd besluit:

1. Kennis te nemen van het document "Drenthe brede afspraken voor Drentse gemeenschappelijke regelingen, gemeenteraden en colleges".
2. Kennis te nemen van de consequenties van de nieuwe werkwijze in vergelijking tot de huidige werkwijze.

Inleiding

Het dagelijks bestuur heeft dit onderwerp besproken in de vergadering van 29 oktober en besloten om eerst definitieve besluitvorming in de Drentse gremia af te wachten. Daarna wordt een inhoudelijk besluit genomen over de consequenties voor de processen i.r.t. de RUD Drenthe. Dit onderwerp wordt daarom ter kennisgeving voorgelegd.

Op 17 januari 2019 heeft het VDG bestuur op verzoek van de Drentse Griffierskring een gezamenlijke werkgroep GRIP op GR'en (hierna: GRIP) ingesteld. De opdracht voor de werkgroep was als volgt:

- Eenduidige vorm en procedure voor kaderbrieven voor alle GR-en
- Eenduidige procedure voor de behandeling van ontwerpbegrotingen van GR-en in de raden
- Versterken rol van de raad in de sturing op GR-en
- Verbeteren informatievoorziening van de raden voor wat betreft de scheiding tussen beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare GR-taken
- Meer duidelijkheid over de financiële kaders voor GR-en

Op 1 april 2021 leverde de werkgroep een notitie met voorgestelde afspraken op. Deze notitie is op 16 april en 23 april besproken in het VDG bestuur respectievelijk de Drentse Griffierskring en vervolgens vrij gegeven voor consultatie aan de Drentse raden, colleges, GR-directies, gemeentesecretarissen en het VDG-PHO Financiën. Deze consultatieronde duurde in eerste instantie tot 27 mei, maar is op verzoek verlengd tot 14 juli.

Op basis van de consultatieronde, waarin ook de GR-en zijn geconsulteerd, heeft de werkgroep wijzigingen aangebracht in de notitie (zie bijlage).

	In dit agendapunt wordt meer inzicht gegeven over de inhoud van de werkafspraken, de wijzigingen ten opzichte van de huidige werkwijze en wordt aan u gevraagd of deze werkwijze dient te worden gevolgd of dat (op onderdelen) maatwerkafspraken nodig zijn.
Beoogd resultaat	Kennis nemen van het voorstel tot werkafspraken GR en Drenthe en een duidelijke lijn afspreken voor de werkwijze in de P & C cyclus van de RUD Drenthe.
Motivatie	<p>Argumenten</p> <p><i>1.1 De werkafspraken leiden tot een eenduidige procedure in Drenthe voor de P & C cyclus van GR-en.</i> In de notitie wordt voorgesteld om de volgende lijn te hanteren voor de GR'en in Drenthe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Invoeren Voorjaarsoverleggen 2. Invoeren Intergemeentelijke Deelnemersoverleggen 3. Vervroegen aanleverdatum ontwerpbegroting naar 15 april 4. Schrappen kaderbrieven 5. Invoeren Verantwoordingsgesprekken 6. Invoeren uiterlijke data voor behandeling ontwerpbegrotingen in raden <p><i>1.2 De werkafspraken geven een eenduidige vorm voor ontwerpbegrotingen</i> Ten aanzien van ontwerpbegrotingen van GR'en wordt voorgesteld om een Drentse oplegger GR-en in te voeren. De Drentse oplegger GR-en heeft ten doel dat raadsleden snel overzicht krijgen van alle relevante informatie in de ontwerpbegroting zodat de ontwerpbegroting vooral nog dient voor nadere toelichting. Deze werkwijze wordt op dit moment al voor een aantal deelnemers gevolgd en heeft daardoor geen (grote) impact op onze huidige werkwijze.</p> <p><i>1.3 Door werkafspraken te maken ontstaan duidelijker financiële kaders voor GR-en.</i> In paragraaf 3 en uitgebreider in bijlage 2 wordt een voorstel gedaan voor de te hanteren financiële spelregels voor Drentse GR-en. Hierin staan de volgende spelregels:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het toepassen van dezelfde indexatie systematiek - De deelnemersbijdrage en een gedragslijn voor autonome ontwikkeling; - Weerstandvermogen c.q. algemene reserve - Hardheidsclausule. <p><i>1.4 De werkafspraken worden niet verplichtend voorgeschreven</i> In de notitie wordt aangegeven dat voor de uitvoering van de afspraken in de bereidheid om mee te werken bij alle partijen doorslaggevend is. De afspraken worden op dit moment niet formeel vastgelegd. Toch verwacht de werkgroep GRIP dat de afspraken zullen worden gevolgd, gezien het gezamenlijke belang om een goede werkwijze rond GR-en te krijgen. De notitie bevat ook een hardheidsclausule om maatwerkafspraken te maken.</p> <p><i>1.5 Besluitvormingsprocedure griffierskring / VDG en vervolgplanning</i> Op pagina 12 van de notitie is de volgende planning opgenomen in het besluitvormingsproces:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20 augustus reacties op consultatie vaststellen in werkgroep - 27 augustus terugkoppeling consultatieronde aan GR-directeuren - 22 september besluit Griffierskring over definitieve notitie - 12 november besluit VDG-bestuur over definitieve notitie - 15 november versturen besluit naar colleges, raden en GR-en met het verzoek uitvoering te geven aan de afspraken vanaf 1 januari 2022 <p>Vervolg (2023) - Najaar 2023 consultatieronde bij gemeenteraden, colleges, GR-directies, gemeentesecretarissen en VDG-PHO Financiën: hoe bevallen de nieuwe afspraken? - December 2023 bespreken in VDG-bestuur en Drentse Griffierskring hoe de afspraken in de praktijk uitpakken en waar eventueel bijsturing nodig is</p>

- Januari 2024 zo nodig verwerken afspraken in gemeenschappelijke regelingen

2.1 Voorgesteld wordt om de kaderbrief te schrappen

In de notitie is ten aanzien van het de kaderbrief het volgende opgenomen: Wettelijk is het DB van een GR verplicht om uiterlijk 15 april de 'algemene financiële en beleidsmatige kaders' naar de raad te sturen, hieruit is de kaderbrief ontstaan. Veel GR'en, colleges en raden worstelen met dit instrument. Het afschaffen van de kaderbrief voorkomt veel bestuurlijke drukte die overbodig wordt als de ontwerpbegroting vroeg in het jaar kan worden opgeleverd. Nu zijn niet alleen gemeenten deelnemer in de RUD Drenthe, maar is ook de provincie Drenthe deelnemer. De werkgroep heeft aangegeven afstemming te zoeken met de provincie over de voorgestelde werkafspraken.

Voor de kaderbrief komt het voorjaarsoverleg in de plaats. Volgens de notitie zou de kaderbrief niet meer nodig zijn voor raden en staten, echter voor het bestuur lijkt het wel wenselijk om tijdig (voorafgaand aan de ontwerpbegroting) inzicht te geven in de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Voorgesteld wordt daarom om hiervoor wel een notitie voor te blijven opstellen voor het DB en het AB.

Omdat nog geen definitief besluit is genomen is vooralsnog wel een kaderbrief opgesteld.

2.2 Verzoek om de voorgeschreven besluitvormingssystematiek te hanteren

- De ontwerpbegroting dient volgens de Wet GR vastgesteld te worden door het DB en de definitieve begroting door het AB. Bij de RUD Drenthe is de werkwijze ontstaan om de ontwerpbegroting in het AB vast te stellen voordat deze voor zienswijze wordt aangeboden. Wanneer sprake is van (grote) bijzonderheden in de ontwerpbegroting zou de lijn gehanteerd kunnen worden dat het DB de ontwerpbegroting wel bespreekt met het AB maar niet laat vaststellen.
- De jaarrekening en de ontwerpbegroting dienen volgens de GR aangeboden te worden aan de raden/staten. Bij de RUD Drenthe is de werkwijze ontstaan om documenten voor raden aan het colleges te sturen die deze doorsturen naar de raden/staten.

2.3 Voorjaarsoverleggen, zomermarkt, verantwoordingsgesprek

- Het voorjaarsoverleg (medio februari) met individuele raden leidt tot een gesprek op inhoud zonder daar al te veel de financiën bij te betrekken. Voorafgaand dient hiervoor een korte gespreksnotitie opgesteld te worden waarin wordt aangegeven welke inhoudelijk dilemma's, uitdagingen en ontwikkelingen worden voorzien (zonder financiën).
- De regionale zomermarkten zijn bedoeld om raden/staten in gesprek te laten gaan met GR'en over de financiën zodat meer informatie opgehaald kan worden voor de bespreking van de ontwerpbegroting en de eventueel op te stellen zienswijze.
- Het verantwoordingsgesprek is bedoeld om de raad in gesprek te laten gaan met het AB-lid over het gevoerde beleid.

2.4 De notitie bevat de volgende financiële uitgangspunten:

- Uitgangspunt is dat de weerstandscapaciteit bij de deelnemers is opgenomen en de gemeenschappelijke regeling alleen een beperkt weerstandsvermogen op de balans heeft.
- Om als deelnemer voldoende weerstandscapaciteit op te nemen voor de risico's van de gemeenschappelijke regeling, vermeldt de gemeenschappelijke regeling in de begroting en jaarstukken het niet afgedekte risico naar rato van de afzonderlijke deelnemers.
- Om de gemeenschappelijke regeling wel een buffer te geven om financiële ontwikkelingen af te dekken, wordt een algemene reserve toegestaan van maximaal 2.5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur (AB) kan besluiten van dit percentage positief of negatief af te wijken.
- Een overschrijding van het (in het AB) gestelde maximum, vloeit naar rato terug naar de deelnemers.

	<p>Kanttekeningen/risico's <i>2.1 Het provinciale standpunt ten aanzien van de kaderbrief is nog niet duidelijk</i> De voorgestelde werkwijze is tot stand gekomen in samenspraak met de Drentse gemeenten. Het gesprek hierover met GS/PS vindt nog plaats.</p> <p>Aanpak/uitvoering Vanuit de werkgroep wordt voorgesteld om vanaf 1 januari van start te gaan met de nieuwe werkwijze.</p> <p>Financiën Een aantal aspecten in de voorgestelde werkwijze kunnen tot wijzigingen leiden in de financiën en tijdzinzet vanuit de RUD Drenthe</p> <ul style="list-style-type: none"> – Schrappen kaderbrief (afname inzet) – Individuele voorjaarsgesprekken (toename inzet) – Regionale zomermarkten (gelijke inzet) – Hanteren financiële uitgangspunten, vertaling beperkt weerstandvermogen en algemene reserve (afhankelijk van keuze)
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> – Drenthe brede afspraken voor Drentse gemeenschappelijke regelingen, gemeenteraden en colleges”
Communicatie persbericht	

Besluit: